

Fővárosi Ítéltábla
37.Gf.40.034/2019/6/I.szám

A Fővárosi Ítéltábla a Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** az L. Nagy és Lombos Ügyvédi Iroda által képviselt **I.r.**, a személyesen eljáró **II.r.**, a személyesen eljáró **III.r.** és a személyesen eljáró **IV.r. alperesek** ellen **szerződés érvénytelenségének megállapítása** iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. szeptember 25. napján kelt 74.G.41.778/2017/33. számú ítélete ellen a felperes által 35. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az I.r. alperesnek 20.000,- (Húszezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a másodfokú eljárásban felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint 2006. november 16-án közjegyzői okiratba foglalva a felperes, a II. és a III. rendű alperes, mint adósok és az I. rendű alperes, mint hitelező között CHF alapú szabad felhasználású kölcsönszerződés, az I. rendű alperes, mint zálogjogosult, a IV. rendű alperes és néhai II.rendű alperes nevené, mint zálogkötelezettek, a felperes, a II. rendű és a III. rendű alperes, mint adósok között jelzálogszerződés jött létre.

A kölcsönszerződés többek között az alábbiakat tartalmazza:

I.4. pont: Felek kijelentik, és kötelezik magukat arra, hogy bármely elszámolási vita, illetve banki igény kielégítés esetére, vagy a jelen okirat szerinti kölcsönből mindenkor fennálló kölcsön és egyéb tartozás mértékére, a folyósítás tényleges időpontja, a teljesítési kötelezettség lejárata megállapítása, valamint bármely egyéb a közvetlen bírósági végrehajtás céljából szükséges tény, adat megállapítása tekintetében az Adós Banknál vezetett számlái, és a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítványt fogadják el, mint közhiteles, aggálytalan tartalmú bizonyítékot.

Ennek megfelelően a kölcsön és járulékai nem, vagy nem szerződés szerinti megfizetés esetén a végrehajtás alapjául szolgáló, mindenkor fennálló kölcsön-, és járuléktartozást, továbbá a fent hivatkozott tényeket jelen okirat mellett, az Adós Banknál vezetett számláiról, illetve a

Bank nyilvántartásai, könyvei alapján készült közjegyzői okiratba foglalt ténytanúsítvány tanúsítja, amelynek elfogadására a Felek jelen okirat aláírásával kötelezettséget vállalnak. Felek/Adós felkéri(k) a jelen okiratot szerkesztő közjegyzőt, vagy egyébként illetékességgel bíró közjegyzőt, hogy a fenti kölcsönből fennálló kölcsön és járulékai, továbbá egyéb tartozása mértékét, továbbá a

fent hivatkozott tényeket, adatokat esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén, a Bank felkérésére az Adósok banknál vezetett számlái, a Bank nyilvántartásai, könyvei alapján és nyilvántartásokba való betekintéssel közjegyzői tanúsítványba foglaltan tanúsítsa, e tekintetben a bankitok megtartásának kötelezettsége alól a felmentést megadják.

III.4. pont: A kölcsön után az Adós a kölcsön fennállásának minden ügyleti évében havi rendszerességgel kezelési költséget köteles fizetni. A kezelési költség meghatározásának alapja a soron következő ügyleti év első napján fennálló tőketartozás. A kezelési költség mértéke a folyósítás időpontjában a Hirdetményben megállapított érték, melyet a Bank a szerződéskötés napjára vonatkozóan jelen szerződésben tájékoztató jelleggel közöl: a kezelési költség mértéke évi 1,8% azaz egy egész nyolc tizedet százalék.

III.6. pont: Az Adós a kölcsön folyósításakor, a folyósított kölcsönösszeg után folyósítási jutalékot fizet, melynek mértéke a szerződés megkötésének időpontjában hatályos Hirdetmény szerint 0,75% azaz nulla egész hetvenöt század százalék, melynek mértéke a szerződés megkötésének időpontjában hatályos Hirdetmény szerint kerül meghatározásra.

IV.2. pont: A jelen kölcsönszerződés vonatkozásában a mindenkor esedékessé váló törlesztések, törlesztőrészek, illetve bármilyen más pénzbeni kötelezettség CHF-ben (svájci frankban) teljesítendő. Más pénznemben való teljesítés esetén a Bank, a Bank által az esedékesség napján alkalmazott, a Bank Hirdetményében hivatkozott számlakonverziós deviza eladási árfolyamon kiszámított CHF (svájci frank) összeget fordít az éppen esedékessé vált kötelezettség teljesítésére

VII. 2. pont: Az Adós kifejezetten nyilatkozik, hogy a banki felvilágosítást, mely szerint a jelen kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázata keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem CHF (svájci frank) forrás, megértette és ezen információ tudatában is igénybe kívánja venni az e szerződésben meghatározott kölcsönösszeget.

Néhai II.rendű alperes nevére 2013. január 31-én elhunyt. **F-né dr.F V** közjegyző az 5102/Ü/253/2013/8. számú hagyaték átadó végzésben néhai II.rendű alperes nevére hagyatékát / részben öröklés jogcímén, / részben egyezség alapján ajándékozás jogcímén a IV. rendű alperesnek adta át.

A felperes módosított keresetében az I. és az V. rendű alperes egyetemleges kötelezését kérte 250.000.- Ft megfizetésére, a szerződés III. 4., III. 6., IV. 2., VII. 2. pontjai tisztességtelenségének megállapítására alapítva.

Az I. rendű alperessel szemben továbbá kérte a szerződés I. 4. pontja teljes szövege tisztességtelenségének a megállapítását.

Utóbbi tekintetében arra hivatkozott, hogy a hitelező értelmezheti a szerződéses feltételeket, ennek alapján a szerződés teljesítését is; a hitelező könyveit, amely az I. rendű alperes nyilatkozata lenne, bizonyító erővel ruházza fel, így akadályozza a felperes jogérvényesítését és megfordítja a bizonyítási terhet. Megsérti a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 1. § (1) bekezdés a), b), i) és j) pontjait, ezért tisztességtelen. Az uniós szabályok alapján tiltott, hogy maga a hitelező értékelhesse a saját szerződési feltétele teljesítését. A szerződési feltétel tisztességtelen a 93/13. EKG Irányelv 3. cikke alapján, mivel korlátozza a fogyasztó jogérvényesítési lehetőségét, hiszen a hitelező közvetlen végrehajtási joga megkerüli a bírósági peres eljárást, a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenséget idéz elő a fogyasztó kárára.

A Pp. bizonyítási kötelezettségre és teherre vonatkozó, a Pp. 3. §-ának (3) és a 164. §-ának (1)

bekezdésében foglalt általános szabályai nem érvényesülnek; ezen szerződéses kikötés alapján kiállított végrehajtási záradékkal indult végrehajtás esetén nincs lehetőség végrehajtási per indítására; nehezített a perindítás, mivel a perindításra, csak egy hosszas nem peres eljárás lefolytatása után kerülhet sor - amely a végrehajtók nem együttműködő magatartása miatt - akár hónapokig elhúzódhat, tehát az adóst már ki is lakoltathatják és még a pert el sem tudta indítani.

Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Kifejtette, hogy a felperesnek a kölcsönszerződés I.4. pontja tisztességtelenségének megállapítása iránti kérelme meg nem engedett keresetmódosításnak minősül, azt a bíróságnak a Pp. 146/A §-a szem előtt tartásával, mint elkésetett el kell utasítania.

Ekörben érdemben előadta, hogy a támadott rendelkezés semmilyen a fogyasztóra hátrányos eltérést nem jelent a végrehajtási záradékkal ellátott okiraton alapuló közvetlen bírósági végrehajtási eljárás jogszabályi előírásaihoz képest, az valójában ezen szabályok szerződésben való átültetésére irányul. A BDT.2008.1854. számú döntésre utalva kifejtette, hogy a közjegyzői okirat záradékolásánál a bíróság kizárólag azt jogosult - és egyben köteles - vizsgálni, hogy az okirat alakilag és tartalmilag megfelel-e a törvényi feltételeknek. Amennyiben igen, úgy az okiratot a bíróságnak záradékolnia kell. A végrehajtási eljárás ezen szakaszában a teljesítés vizsgálat tárgyát nem képezi.

A Rendelet 1. § (1) bekezdésének a) és b) pontjával kapcsolatban megállapítható, hogy a támadott rendelkezés nem a szerződés rendelkezéseinek értelmezésére, és nem az adós teljesítése szerződésszerűségének a megállapítására vonatkozik, hiszen a támadott rendelkezés csak arról szól, hogy a bank a közvetlen bírósági végrehajtás megindítása céljából ténytanúsítvány kiállítását kérheti a közjegyzőtől az általa nyilvántartott adatok alapján.

A Rendelet 1. § (1) bekezdésének i) pontjával kapcsolatban kifejtette, hogy a rendelkezés nem zárja ki és nem is korlátozza a fogyasztó igényérvényesítési lehetőségeit. Nem jár azzal az eredménnyel, hogy az ügyfél a végrehajtás során ne kérhetné a követelés érvényes létrejöttének bírósági felülvizsgálatát, vagy tartozása összegének a korlátozását, amennyiben az összeg a bank nyilvántartásai alapján, de az ügyfél számításától eltérően került meghatározásra.

A 250.000.- Ft-ra történő marasztalás iránti kérelem tekintetében kifejtette, hogy az nem felel meg a DH2 törvény 37. §-ában feltételeknek.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 53.795.- forint ügyvédi munkadíjat.

Indokolásában mindenekelőtt kiemelte, hogy a törvényszék 2018. június 29-én kelt /29. számú/ végzésében felhívta a felperest, hogy 30 napon belül a 250.000.- Ft megfizetésére irányuló marasztalási kereseti kérelme tekintetében terjessze elő a DH2 törvény 37. §-a szerinti kereseti kérelmet, azzal, hogy amennyiben a megadott határidőn belül ilyen kereseti kérelmet nem terjeszt elő, akkor a bíróság úgy tekinti, hogy pusztán a szerződés I.4. pontja semmisségének megállapítására irányuló kereseti kérelmét tartja fenn. A felperes a végzést 2018. július hó 10-én átvette, a számára nyitva álló 30 napos határidő 2018. szeptember 17-én letelt, azonban a felhívásra nyilatkozatot nem tett. A DH2 törvény 37. § (3) bekezdése alapján a bíróságnak úgy kellett tekinteni, hogy a felperes a 250.000.- Ft megfizetésére irányuló marasztalási kereseti kérelmeit nem tartja fenn. E körben a törvényszék kifejtette, hogy a marasztalásra irányuló kereseti kérelem indoka a szerződés III. 4., III. 6. IV. 2., VII. 2., pontjainak tisztességtelenségére alapított részleges érvénytelensége, ezért a felperesnek a felek közötti elszámolásra is kiterjedően kellett volna az összecszerűséget megjelölnie.

Erre tekintettel a DH2 törvény 37. §-ának (3) bekezdése alapján megállapította, hogy a továbbiakban egyedül azt a kereseti kérelmet kellett elbírálni, melyben a felperes az I. rendű

alperessel szemben annak megállapítását kérte, hogy a perbeli szerződés I. 4. pontja tisztességtelen. A törvényszék megállapította, hogy mivel az első érdemi tárgyalásra, ekként az érdemi ellenkérelem előterjesztésére 2018. február 6-án került sor, így a Pp. 73/A § b) pontja, a Pp. 146/A §-ában foglaltak és a Pp. 139. §-a értelmében - az I.r. alperes védekezésével ellentétben - a felperes ezirányú kereset-kiterjesztése határidőn belül került előterjesztésre.

Határozatában kiemelte, hogy az Európai Bíróság C-32/14. számú ítélete szerint a közjegyzői záradékolás az uniós jogot nem sérti, mert a fogyasztó által a Ptk. 209/A. §-a, valamint a Pp. 369. §-a alapján indított perekben a bíróságnak lehetősége van a feltétel tisztességtelenségének vizsgálatára. A perbeli jogvitára irányadó az 1/2018. számú gazdasági elvi határozat. Mindezek alapján kifejtette, hogy a hitelező, mint végrehajtás kérő a támadott rendelkezés hiányában is azonos módon és tartalommal kérhetné közjegyzői tanúsítvány kiállítását és a végrehajtási záradék kibocsátását. Ha sor kerül a végrehajtási záradék kiállítására, akkor az adós a tartozását valóban csak a Pp. 369. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben vitathatja. Ez azonban a végrehajtási záradék és a közjegyzői tanúsítvány jogintézményére vonatkozó szabályokból következik. A szerződés nem biztosít e vonatkozásban több jogosultságot a hitelező részére és nem ró több kötelezettséget az adós - a felperes - terhére, mint amelyek az irányadó jogszabályok alapján őket egyébként megilletnék vagy terhelnék. A bizonyítási teher a Pp. 369. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben is a Pp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően alakul.

A támadott rendelkezés tehát nem érinti, semmilyen módon nem teszi hátrányosabbá a felperes jogi helyzetét az igényérvényesítés lehetőségei, a bizonyítási teher alakulása körében, így nem ütközik a Rendelet 1. § (1) bekezdés i) és j) pontjaiba.

Megállapította, hogy a támadott rendelkezés nem tartalmaz olyan kikötést, amely a szerződés bármely feltételének értelmezésére egyoldalúan jogosítja a hitelezőt, így a Rendelet 1. § (1) bekezdés a) pontjában való ütközés nem merülhet fel.

A kikötés a hitelező teljesítésének értékelését sem tartalmazza, így a felperes azon érvelése, hogy e miatt uniós normákba ütközik, nem foghat helyt. Az adós tartozása nem a hitelező teljesítése. A Rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja alapján akkor minősül tisztességtelennek egy szerződési feltétel, hogy ha a fogyasztóval szerződő fél teljesítése vonatkozásában jogosítja fel a fogyasztóval szerződő felet annak megállapítására, hogy a saját teljesítése szerződésszerű-e. A támadott rendelkezés ilyen tartalmú kikötést nem tartalmaz.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes kereseti kérelme megalapozatlan.

A felperes fellebbezésében az ítélet kereseti kérelmének megfelelő megváltoztatását kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében mellőzte a kereseti kérelemben megfogalmazott indokokat, a mellőzés okának az ítélet indokolásában sem adta magyarázatát, így fellebbezése indokait a kereseti kérelemben megfogalmazottak szerint tartja fenn.

A fellebbezési eljárás során előterjesztett beadványában a tárgyalás felfüggesztését kérte az Európai Unió Bírósága előtt C-621/17. számon folyamatban lévő előzetes döntéshozatali eljárás befejeződéséig. Kifejtette, hogy a hivatkozott eljárás annak elbírálására irányul, hogy a kamaton kívül felszámított díjak, költségek mennyiben lehetnek tisztességesek a 93/13. EKG irányelv tükrében, ha a szerződés nem tartalmazza a nyújtott szolgáltatás leírását. Kiemelte, hogy az előzetes döntéshozatali eljárás alapügyével azonos tényállási elemeket is tartalmaz a jelen per tárgyát képező kereseti kérelem, így az EUB döntése egyértelműen kihat a jelen per érdemi elbírálására.

A fentiekén túl a felperes az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses kikötés tisztességtelenségére alapított kereseti kérelmével kapcsolatos részletes jogi álláspontját fejtette ki.

Az I.r. alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte. A fellebbezésben foglaltakkal kapcsolatosan kiemelte, hogy az elsőfokú ítélet részletesen ismerteti a pertörténetet, továbbá a Pp. 146/A §-a szerinti döntése indokait, valamint a DH2. törvény szerinti -összegezerű - kereseti kérelem előterjesztésének elmaradásából fakadó jogkövetkezményeket. Mindebből helyesen vezette le, hogy a felperes keresete kizárólag a szerződés I. 4. pontja tisztességtelenségének megállapítása tekintetében minősül fenntartottnak.

A fenntartott kereseti kérelem kapcsán az elsőfokú bíróság érdemben döntött, indokolásában pedig kifejtette, hogy a kikötés miért nem minősül tisztességtelennek. Döntése megfelel az 1/2018. sz. gazdasági elvi határozatban rögzített gyakorlatnak, összhangban van a C-34/18. számú ügyben megfogalmazott főtanácsnoki indítvánnyal, mindezek alapján a törvényszék helyesen állapította meg, hogy a rendelkezés nem tisztességtelen.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

A felperes kereseti kérelmét a szerződés I. 4. pontja (közjegyzői tanúsítvány), III. 4. pontja (kezelési költség), a III. 6. pontja (folyósítási jutalék), valamint a IV. 2. és VII. 2. pontja (az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítése) tisztességtelenségére alapítva terjesztette elő. A felperes az utóbbi négy szerződéses kikötés érvénytelenségére alapítva terjesztette elő 250.000 Ft megfizetésére irányuló marasztalási kereseti kérelmét. Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes marasztalásra - az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására - irányuló kereseti kérelme nem felel meg a DH2 törvény 37. § (1) bekezdésében foglalt jogszabályi követelményeknek, az nem a DH2. törvény 3.-5. §-aiban meghatározott elszámolási szabályok alkalmazásával vezeti le a felek közötti elszámolást, az számszakilag nem követhető. A törvényszék erre tekintettel a 74 G. 41.778/2017/29. sz. végzésében a DH2. Törvény 37. § (1) bekezdésének megfelelő tartalmú elszámolásra kiterjedő kereseti kérelem előterjesztésére hívta fel a felperest, figyelmeztetve arra, hogy amennyiben a megadott határidőn belül a felhívásnak nem tesz eleget, a bíróság a DH2. törvény 37. § (3) bekezdésében foglalt jogkövetkezményeket fogja alkalmazni, azaz úgy fogja tekinteni, hogy kereseti kérelmét ebben a körben nem, hanem pusztán az I.4. pontban foglalt kikötés érvénytelenségének megállapítása körében tartja fenn.

A felperes a felhívásban foglaltakra nem nyilatkozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletében - a fellebbezés ez irányú utalásával ellentétben - a fentiekből levezetve részletesen indokát adta azon döntésének, hogy a szerződés III. 4. pontja (kezelési költség), a III. 6. pontja (folyósítási jutalék), valamint a IV. 2. és VII. 2. pontja (az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítése) tisztességtelenségére alapított marasztalási kereseti kérelmet a DH2. törvény 37. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel ezen okból nem tartja fenntartottnak, és ezért azok érdemi elbírálását mellőzi.

Az elsőfokú bíróság ítéletének ezen indokait a felperes fellebbezésében maga sem tette vitássá. Nem vitatta, hogy a kereseti kérelem e körben a DH2. törvény 37. § (1) bekezdésében foglalt tartalmi követelményeknek nem felelt meg, nem vitatta, hogy a felhívásra nem tett nyilatkozatot, és azt sem, hogy mindezek és a DH2 törvény 37. § (3) bekezdése utolsó mondatában foglaltak alapján ezen jogkövetkezmények alkalmazandók.

A kifejtettekre tekintettel az ítélőtábla a fellebbezés tartalmi keretei között, a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján eljárva megállapította, hogy az elsőfokú bíróságnak az általa részletesen kifejtett indokokból következően kizárólag a szerződés I. 4. pontja (közjegyzői tanúsítvány) tisztességtelenségére alapított kereseti kérelmet kellett érdemben elbírálnia és a fellebbezési eljárás tárgyát is az ezen kereseti kérelmet elutasító ítéleti rendelkezésnek az indokaira is kiterjedő

felülbírálatára képezte.

Mindezekre figyelemmel nem ítélte alaposnak az ítéltábla a felperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmét, hiszen az annak alapjául felhozottak a felülbírálandó döntés keretei között - az alábbiak szerint - relevanciával nem bírnak.

A Pp. 155/A §. (2) bekezdése annak a pernek a felfüggesztését követeli meg, amelyben a bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezéséről határozott.

A Pp. 152. § (2) bekezdése és az alkalmazása körében kialakult - a 3/2005. (VI.15.) PK-KK véleményben is megjelenő - bírói gyakorlat is pusztán lehetőséget, nem pedig kötelezettséget teremt a tárgyalás felfüggesztésére.

A tárgyalás felfüggesztése iránt jogszabályból fakadó kötelezettség tehát nem áll fenn.

A tárgyalás felfüggesztésének elrendelhetőségét illetően annak van relevanciája, hogy a peres felek között a jogvita eldöntése szempontjából előzetes kérdésnek lehet-e tekinteni az Európai Bíróság előtt folyamatban lévő eljárás során hozandó döntést.

A felperes által a tárgyalás felfüggesztése iránti kérelem alapjaként hivatkozott C-621/17 EU bírósági eljárás tárgya annak vizsgálata, hogy a 93/13 EGK tanácsi irányelv 4. cikk (2) bekezdésében, illetve 5. cikkében írtakkal összeegyeztethető-e az a szerződési feltétel, amely a fogyasztót terhelő költség, jutalék, díj összegét, számítási módját, teljesítésének idejét meghatározza ugyan, de nem rögzíti, hogy az adott költség milyen konkrét szolgáltatás ellenértéke. Tárgyát képezi annak vizsgálata is, hogy az irányelv 3. cikk (1) bekezdésével, a jóhiszeműség követelményeivel ellentétes-e, tisztességtelen-e a fogyasztó kárára olyan költség kikötése, amelyért nyújtott konkrét szolgáltatás a szerződés alapján egyértelműen nem azonosítható be.

Az EUB eljárásának jórészt a perbeli szerződés III. 4. pontja (kezelési költség) és a III. 6. pontja (folyósítási jutalék) tisztességtelenségére alapított kereseti kérelem körében is felhozott ténybeli és jogi hivatkozások képezik az alapjait. Ugyanakkor a fentebb kifejtettek szerint a felperes erre alapított kereseti kérelmének érdemi vizsgálata a jelen másodfokú eljárás tárgyát nem képezi, így az elsőfokú ítélet felülbírálatának nem képezi előkérdését az Európai Bíróság előtt folyamatban lévő eljárás során hozandó döntés.

A fentiekre figyelemmel az ítéltábla a felperes eljárás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította.

Az ítéltábla a szerződés I. 4. pontja (közjegyzői tanúsítvány) tisztességtelenségére alapított kereseti kérelmet elutasító ítéleti döntéssel és annak indokaival maradéktalanul egyetértett.

A támadott szerződési feltétel - egyetértve a Kúria 1/2018. számú Gazdasági Elvi Határozatában kifejtettekkel - nem ütközik a 18/1999. (II.5.) Kormányrendelet 1. §. (1) bekezdés j.) pontjába, továbbá az a.), b.) és i.) pontjába sem.

A törvényszék helytálló indokainak szükségtelen megismétlését mellőzve csupán az alábbiakat emeli ki.

Az adósok a jelen ügyben is alkalmazandó 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) 206. § (1) és (2) bekezdése alapján rendszeres tájékoztatást kaptak a tartozás nyilvántartott összegéről, ha a tájékoztatásban foglaltakat vitatták, részletes elszámolást kérhettek, akár a végrehajtás megindulását követően is.

A fél nyilatkozatához - amint arról a Legfelsőbb Bíróság az EBH2000. 309. sz. alatt közzétett határozatában egyértelműen állást foglalt - a tartozáselismerés jogkövetkezményei akkor fűződhetnek, ha a tartozás elismerése magyarázatot nem igénylő módon, kifejezetten és félreérthetetlenül történik. Ennek az elvárásnak csak az olyan tartozáselismerő nyilatkozat felel meg, amelyet már fennálló, összegszerűen meghatározott követelés tekintetében tettek meg. A per tárgyát képező szerződéses rendelkezés viszont ilyennek nem tekinthető, e kikötés esetében ezért nem érvényesülnek a tartozáselismerés Ptk. 242. § szerinti joghatásai (Kúria 1/2018. számú Gazdasági Elvi Határozata).

A követelésnek a hitelező általi peres eljárás útján való érvényesítése esetén a bizonyítás Pp. 164. §. (1) bekezdésében foglalt menetét a perben támadott rendelkezés nem befolyásolja.

A Kormányrendelet 1.§ (1) bekezdése j) pontjával kapcsolatosan a tisztességtelen az lenne, ha a pénzügyintézet ok nélkül háritaná át a bizonyítási terhet a fogyasztóra. A végrehajtási záradékolás esetén valóban a hitelező közlése a záradékolás alapja a tartozás összegéről, de vita esetén ez nem több, mint a hitelező nyilatkozata. Tehát e perben sem az általános szerződési feltétel vitatott rendelkezése, hanem a közokirat záradékolhatóságának törvényi konstrukciója fordítja meg a bizonyítási terhet.

Ugyancsak a fentebb kifejtettek irányadóak akkor, amikor nem perben kerül sor a vitára. A végrehajtás megszüntetése (korlátozása) iránti per megindítását megelőzően (Vht.41.§ (5) bekezdés) a Vht.41.§ (1) bekezdése alapján ugyancsak az adósnak kell okirattal valószínűsítienie, hogy a követelést teljesítette, vagy az egyéb módon szűnt meg. A bizonyítási teher kapcsán a Vht. 9.§-a utaló rendelkezése folytán - a fentiekhez hasonló tartalommal - a Pp.164.§ (1) bekezdése az irányadó.

A kifejtettekből adódóan - a jogszabályi rendelkezések által megszabott keretekhez képest - a per tárgyát képező rendelkezés nem korlátozza a fogyasztó igényérvényesítési lehetőségét, így a Kormányrendelet 1.§ (1) bekezdése i) pontja alapján sem minősül tisztességtelennek.

A Kormányrendelet 1.§ (1) bekezdés a) pontja azt a szerződési kikötést minősíti tisztességtelennek, amely a fogyasztóval szerződő felet (azaz a perbeli esetben az alperesi pénzügyintézetet) egyoldalúan jogosítja fel a szerződés bármely feltételének értelmezésére.

A per tárgyát képező szerződéses rendelkezés a szerződés értelmezésével kapcsolatos tartalommal nem bír, a szerződés értelmezése körében sem jogok, sem kötelezettségek szabályozására nem irányul, így a Kormányrendelet 1.§ (1) bekezdés a) pontja alapján sem minősíthető tisztességtelennek.

A Kormányrendelet 1.§ (1) bekezdés b) pontja az olyan tartalmú szerződési kikötést minősíti tisztességtelennek, amely a fogyasztóval szerződő fél (azaz a perbeli esetben az alperesi pénzügyintézet) részére a saját teljesítése szerződésszerűségének megítélésére, megállapítására biztosít kizárólagos jogosultságot.

A rendelkezés tehát nem a felek azon jogát kívánja korlátozni, hogy a velük szerződő fél teljesítésének szerződésszerűségét megítéljék.

Az a hivatkozás, hogy a kifogásolt rendelkezés szerint a hitelező dönt az adós szerződésszerű teljesítéséről, a kifejtettek értelmében - tartalmánál fogva - nem alkalmas a fenti jogszabályi előírásban foglalt semmisségi ok megalapozására.

A kifejtettek tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az I.r. alperes részére a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése szerint megállapított és az áfát is magában foglaló ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. Viselni tartozik továbbá a fellebbezési eljárásban felmerült költségeit.

A II-IV.r. alperesek jogi képviselő nélkül jártak el, a fellebbezéssel szemben nem terjesztettek elő ellenkérelmet, a másodfokú eljárás során nyilatkozatot nem tettek, költség felmerülését nem igazolták, így az ítéletábra mellőzte a felperesnek a javukra másodfokú perköltségben való marasztalását.

Győr, 2019. április 17.

Dr. Zámbó Tamás sk. . Maurer Ádám sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Dr. Szalay Róbert sk.
bíró